

Вихователь-МЕТОДИСТ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ЩОМІСЯЧНИЙ
СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ
ЖУРНАЛ

ЯК ПРОВОДИТИ
АТЕСТАЦІЮ ПЕДАГОГІВ
У ПЕРІОД ВОЄННОГО
СТАНУ

Підвищення кваліфікації:
відповідаємо на поширені
запитання

Як перевірити якість
організації ігрової
діяльності дітей

Виправляємо помилки
в організації зимових
прогулянок

№12

грудень

2022

Як розвивати дрібну
моторику дитини:
тренінг для батьків

Експертус
Освіта

oplatforma.com.ua

працюємо з нормативними документами

- 4 Як проводити атестацію педагогів у період воєнного стану

професійно вдосконалюємося

- 6 **Ніна Омеляненко**
Підвищуємо кваліфікацію у Вищій школі освітнього менеджменту: що слід зробити до 25 грудня
Норма: педагогічні працівники самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації
Пропозиція: завітуйте до Вищої школи освітнього менеджменту на school.pedrada.com.ua

- 11 Обираємо якісний онлайн-курс: на що звернути увагу

скачайте шпаргалку на emetodyst.expertus.com.ua

- 12 Підвищення кваліфікації педагогів: відповідаємо на поширені запитання

комплектуємо методичний кабінет

- 14 План реалізації річного завдання із сенсорно-пізнавального розвитку дошкільників

скачайте план на emetodyst.expertus.com.ua

- 16 Розвиваємо пам'ять дошкільників: два прийоми

моніторимо освітній процес

- 18 **Світлана Бадер**
Як перевірити якість організації ігрової діяльності в дитячому садку
Беріть у роботу практичні рекомендації, картки контролю та самоаналізу, що допоможуть перевірити, чи якісно вихователі організовують ігрову діяльність дошкільників

- 21 Картка контролю організації ігрової діяльності дошкільників

скачайте картку на emetodyst.expertus.com.ua

- 22 Картка самоаналізу організації сюжетно-рольових ігор дошкільників

скачайте картку на emetodyst.expertus.com.ua

- 23 Картка контролю проведення прогулянки з дітьми взимку

скачайте картку на emetodyst.expertus.com.ua

працюємо з вихователями

- 24 **Олена Стаєнна**
Аналізуємо педагогічні ситуації та виправляємо помилки в організації зимових прогулянок

У статті:

- алгоритм аналізування педагогічної ситуації
- приклади педагогічних ситуацій для аналізування

- 29 **Олена Брежнева**
Розвиваємо сенсомоторний інтелект дітей під час ігор з кухонним начинням

Чи можна перетворити кухню, яку багато дорослих вважають небезпечним для дітей місцем, на розвивальне середовище? Так, і дуже просто! Використайте усе, що знайдете на кухні — продукти харчування, кухонне приладдя — для організації логіко-математичних ігор

- 33 **Олена Стаєнна**
Уперед за святковим настроєм! або Граємо в новорічні подорожі

Аби здійснити з дітьми в новорічну подорож, не обов'язково не виходити за межі дитячого садка. Організуйте для вихованців невелику мандрівку у формі захопливої гри в обмеженому просторі або навіть узвизними маршрутами. Така ігрова діяльність неодмінно викличе в дітей захват і водночас сприятиме розвитку в них допитливості, спонукатиме пізнавати світ

37 Дев'ять помилок в організації новорічних квестів

Сьогодні мало хто з педагогів не використовує квести для організації діяльності дошкільників, особливо напередодні новорічних свят. Однак неправильна організація квесту може не лише знизити його розвивальний ефект, а й зіпсувати святковий настрій. Пропонуємо розглянути типові помилки в організації квесту та помірзувати, як їх уникнути.

спілкуємося з батьками

41 Як обрати мультфільм для дітей та правильно влаштувати перегляд

Коли дитячий садок не працює, а батькам потрібно відволікти дитину, вони найчастіше вмикають їй мультфільми. Які обрати, щоб не нашкодити дитячій психіці, та як часто вмикати — у статті

44 Лариса Бондар, Оксана Баран Як розвивати дрібну моторику дитини вдома: тренінг для батьків

Ігри з дрібними предметами неабияк сприяють розвитку в дошкільників дрібної моторики. Утім, деякі батьки не надають цьому факту особливого значення й не використовують такі речі під час ігрової взаємодії з дитиною. Проведіть для батьків дошкільників невеликий тренінг і навчіть їх виправ, які надалі вони зможуть реалізувати з дітьми самостійно

47 Олена Літченко Як наповнити грудень святковою творчістю: калейдоскоп ідей

Скористайтесь ідеями, як організувати з дошкільниками художньо-продуктивну діяльність напередодні новорічно-різдвяних свят. У статті — поради, що допоможуть реалізувати задумане як у межах дитячого садка, так і дистанційно за участі батьків нахвианців

убезпечуємо життєдіяльність

52 (НЕ)безпечне рукоділля, або Обираємо матеріали для творчої діяльності дітей

скачайте буклет на emetodyst.expertus.com.ua

взаємодіємо зі спеціалістами

54 Анжеліка Негольшова Новорічне «даю слово», або Як досягти поставленої мети

Американський психотерапевт Джон Норкросс уже більше 30 років досліджує, як люди змінюють своє життя з нового року. Багато його співвітчизників наприкінці грудня складають список новорічних обіцянок. Що ж він містить? Дізнайтеся і, ймовірно, самі захочете зробити те саме. А за допомогою порад зі статті ще й навчитесь дотримуватися обіцяного

57 Я обіцяю у новому році...

скачайте пам'ятку на emetodyst.expertus.com.ua

свята й цікаві події

58 Що відзначити в січні

публікації 2022 року

60 Публікації журналу «Вихователь-методист дошкільного закладу» у 2022 році

Скористайтеся ідеями, як організувати з дошкільниками художньо-продуктивну діяльність напередодні новорічно-різдвяних свят. У статті — поради, що допоможуть реалізувати задумане як у межах дитячого садка, так і дистанційно за участі батьків вихованців

Олена Лігиченко,
старший викладач кафедри
дошкільної освіти факультету
педагогічної освіти Київського
університету імені Бориса
Грінченка, канд. пед. наук

Як наповнити грудень святковою творчістю: калейдоскоп ідей

Попри зовнішні обставини, настрої, рутинні справи й проблеми дорослих, діти потребують свята. Свята в дитячому садку, яке можна розділити з однолітками й улюбленим вихователем, свята в родинному колі, що відбуватиметься в атмосфері особливого тепла й злагоди. Створити новорічно-різдвяний настрій для дітей і дорослих допоможе спільне оформлення інтер'єру, оздоблення ялинки власноруч створеними прикрасами, виготовлення карнавальних костюмів, підготовка подарунків. Усе це в різний спосіб можна організувати в дитячому садку. Та якщо наразі ви працюєте дистанційно, теж не біда. Є чимало способів залучити дошкільників та їхніх батьків до святкових приготувань дистанційно.

Облаштуйте в дитячому садку святкову майстерню

Робота дітей у будь-якій творчій майстерні не має обмежуватися суто діяльнісним етапом, коли кожен працює над чимось своїм. Організуючи в груповому приміщенні святкову майстерню, продумайте все до дрібниць: що, з яких матеріалів та в який спосіб виготовлятимуть діти, як відбуватиметься творчий процес, скільки виробів зможе створити кожен тощо. Приклади творчих виробів, які можна виготовити з дошкільниками подано в *Додатку*.

Розглянемо кілька варіантів, як втілити ідею зі святковою майстернею в життя.

Варіант 1. Створіть у груповій кімнаті п'ять — шість локацій — розставте столи так, щоб дітям було зручно переходити від одного до іншого. На столах розкладіть матеріали для виготовлення творчих виробів.

Зауважте, що залежно від віку на виготовлення того чи того виробу діти мають витратити приблизно 5—7 хв. Тож заздалегідь ретельно продумайте перелік виробів, який запропонуєте дітям.

На початку роботи поясніть дітям, що вони можуть створити, працюючи за кожним із столів. Особливо зверніть увагу на спосіб переміщення від столу до столу. Це може бути станційний спосіб, коли

діти переходять від локації до локації в чітко визначеному порядку, або вільний перехід, коли кожен займає той стіл, за яким йому було б цікаво попрацювати.

Насамкінець згуртуйте дітей по чотири — п'ять учасників за кожним столом і беріться до творчості. Коли час на роботу за столом буде вичерпано, спонукайте дітей помінятися місцями — перейти за інший стіл в узгоджений спосіб. Завдяки цьому вони всі зможуть попрацювати за кожним столом і виготовити кілька виробів.

Варіант 2. Заздалегідь підготуйте конверти зі схематичними інструкціями, як виготовити задумані вироби. В інструкції обов'язково вкажіть, які

матеріали й у якій кількості знадобляться для творчості. Також символами, аби це було зрозуміло дітям, опишіть алгоритм роботи. Відтак на одному столі викладіть необхідні матеріали, а всі інші залиште вільними — за ними працюватимуть діти. Запропонуйте вихованцям обрати конверт, підійти до столу з матеріалами й самостійно дібрати все необхідне для створення виробу. Потім сісти за своє робоче місце й виконати завдання. Завершивши роботу, дитина може повернути конверт і взяти інший.

Варіант 3. Запропонуйте дошкільникам допомогти Святому Миколаю й у своїй майстерні підготувати невеликі подарунки для дітлахів. Разом оберіть кілька виробів, над яким працюватимете. Відтак об'єднайтеся в кілька груп по чотири — п'ять «майстрів». Виготовте задуманий виріб у конвеєрний спосіб, коли перша дитина добирає всі необхідні матеріали, друга — розрізає деталі, третя — склеює їх, четверта — прикрашає виріб, а п'ята — красиво запаковує його.

Корисні поради!

- Розмістіть меблі так, щоб дітям було зручно рухатися.
- Напередодні повправляйте дітей у обраному способі організації під час будь-якого іншого виду діяльності.
- Заздалегідь навчіть дітей читати схематичні інструкції.
- Подбайте про невеликі заготовки для дітей, у яких можуть виникнути складнощі в процесі творчості; орієнтуйтеся на індивідуальні особливості кожної дитини.
- Не пропонуйте до виготовлення надто складних виробів.
- Підтримуйте в груповій кімнаті позитивну святкову атмосферу.

Залучіть батьків до дистанційних майстер-класів

Особливістю дистанційної освіти дітей раннього й дошкільного віку є участь батьків у освітньому процесі. Педагог при цьому має займати позицію радника, який скеровує освітню взаємодію й ви-

ступас джерелом розвивальних і навчальних ідей. Як же організувати творчу діяльність дітей на святкову тематику в дистанційному форматі? Ось **кілька способів**:

- зніміть відео тривалістю 2—3 хвилини із покроковою інструкцією, як виготовити той чи той виріб. Продемонструйте в ньому варіанти готових виробів, необхідні матеріали й етапи роботи з короткими методичними коментарями;
- створіть і розішліть батькам технологічну картку з інструкцією, що унаочнює основні етапи роботи над виробом;
- виготовіть виріб разом з дітьми й батьками в режимі онлайн. Попередньо надішліть батькам список необхідних матеріалів та інструментів; налаштуйте камеру, щоб було видно, що ви робите руками;
- запишіть для дітей відео листівку від імені лісових мешканців із проханням вгадати, чим можна прикрасити лісову ялинку. Запропонуйте їм створити прикраси, але не давайте жодних інструкцій або готових зразків.

Об'єднайте зусилля з колегами й зніміть кілька відеороликів, із яких створіть плейлист святкових ідей. Відтак запропонуйте дітям обрати цікавий для себе майстер-клас або виготовити цілий набір новорічних виробів.

Цікавим варіантом для дітей і дорослих може стати **авторський майстер-клас**. Запропонуйте батькам вихованців пригадати, які новорічні іграшки й прикраси вони виготовляли в дитинстві. Або ж спонукайте дітей розпитати бабусь та дідусів про їхні улюблені новорічні іграшки. Відтак попросіть кожную родину створити фотомайстер-клас із виготовлення того чи того виробу. Підготуйте

ЦЕ КОРИСНО ЗНАТИ!

Як створити дитині ситуацію успіху: поради для батьків

- Відкладіть усі домашні клопоти й проведіть час з дитиною за спільною справою, аби вона бачила, що вам цікаво те, чим вона займається.
- Використовуйте творчі виробы дитини під час ігор, а також, щоб прикрасити інтер'єр оселі, ялинку. Якщо це подарунок, прийміть його з вдячністю й розмістіть на видному місці.
- Допомагайте дитині на партнерських засадах, а не виконуйте завдання замість неї. Демонструйте впевненість у власних силах, відповідальне ставлення до виконання завдання, аби дитина брала з вас приклад.
- Дозволяйте дитині брати на себе ініціативу й виконувати всі цікаві для неї види діяльності, завдання.
- Не обмежуйте дитину в творчості, кількості виготовлених виробів, не відмовляйте, якщо вона попросить вас ще раз виготовити схожий виріб.

із зібраних матеріалів коротенькі слайд-шоу. Представте їх батькам і дітям з пропозицією виготовити творчий виріб, керуючись інструкціями родини Артемчика, Катрусі чи Іванка.

Повсякчас заохочуйте батьків вихованців до спільної з дітьми творчості. Для цього постійно «постачайте» їм нові ідеї. Удома, зокрема, можна виготовити прикраси для інтер'єру — гірлянди, витинанки на вікна, ялинкові прикраси; іграшки; музичні інструменти; елементи карнавальних костюмів для всіх членів родини — ковпачки, вушка, маски, чарівні накидки, капелюхи тощо. Деякі з ідей, що подані в *Додатку*, також цілком можна реалізувати в домашніх умовах.

Пропонуючи батькам спільну діяльність дистанційно, обов'язково дайте їм словесну або письмову інструкцію, підбадьорте їх, будьте готові допомогти, якщо раптом щось не вдаватиметься.

Отже, не важливо, де та як ви готуватиметеся з дошкільниками до свят. Головне — створити святковий настрій, адже його нині так бракує всім, а особливо дітям. Ідей як для роботи в дитячому садку, так і дистанційно, вистає. Варто лише обрати й реалізувати.

Додаток

Добірка творчих виробів, які можна виготовити з дошкільниками

Музичні інструменти

Готуючи з дітьми новорічні виступи біля ялинки, використайте саморобні музичні інструменти. Приміром, флейту, барабан, кастаньети, шумівку. Для того щоб виготовити шумівку, візьмуть порожню пластикову пляшечку від дитячого йогурту. Обклейте її у 3—4 шари шматочками паперової серветки. Коли клей висохне, розмалуйте пляшечку за власним бажанням, а всередину насипте жолудів, дрібних мушель чи крупів.

Елементи святкових костюмів

Організуйте в груповому приміщенні ательє святкових костюмів. Запропонуйте дітям виготовити із підручних засобів якісь прості аксесуари до нарядів. Наприклад, перетворитися на чарівника чи чарівницю допоможе чарівна паличка, виготовлена із коктейльної соломинки й гофрованого паперу. Щоб створити таку, відріжте смужку гофрованого паперу завширшки 5—6 см і завдовжки 20—30 см. Складіть смужку вдвоє. Відтак одну половину складіть ще 3—4 рази й розріжте на тоненькі смужки так, щоб утворився серпантин, а «хвостик» — друга половина смужки — залишився цілим. Приклейте

кучерявий хвостик на соломинку. Чарівна паличка готова!

Картки-загадки

Виріжте зі старих журналів картинки із зображенням предметів побуту й наклейте їх на картонні картки розміром 10 × 10 см. Запропонуйте гравцям навмання обрати картку й описати предмет на звороті. Якщо хтось витягне картку з предметом, який вже «був у грі», спонукайте цього гравця подати в описі якісь нові подробиці, деталі, що стосуються зовнішнього вигляду чи функціональних можливостей предмету.

Настільна гра

Запропонуйте дітям виготовити настільну гру «Зимові пригоди». Спочатку створіть ігрове поле. Для цього намалуйте або роздрукуйте сюжетну картину на зимову тематику формату А4. Виріжте з кольорового паперу 20—25 кружечків діаметром 3—4 см і наклейте їх у вигляді доріжки на ігрове поле. Два кружечки зробіть більшими й приклейте їх на початку й у кінці доріжки. Це будуть старт і фініш. Підберіть невеличкі фігурки та гральний кубик, запросіть гравців. Обов'язково продумайте й узгодьте з дітьми правила гри.

Творчі вироби із природних матеріалів

Запропонуйте дітям створити ялинкові іграшки із горіхової шкаралупи. Для цього візьміть дві шкаралупки від горіха, стрічку зав'язану петелькою, волосінь, вирізані фетрові або паперові кролячі вушка (2023 рік — рік Кролика), пластикові наліпки-очі. Вкладіть поміж половинками шкаралупи стрічку й вушка. Відтак шкаралупки склейте. Приклейте до заготовки носик, очі й вуса із волосіні.

Вироби з ниток

Із ниток, особливо пражі, можна з легкістю створити підвіску, помпон, об'ємні або плоскі ялинки, кульки тощо. Візьміть шматочок цупкого картону й виріжте з нього рівнобедрений трикутник. Угорі зробіть ножицями невеликий надріз і закріпіть у ньому нитку пражі зеленого кольору. Відтак намотайте нитку на трикутник у хаотичному порядку так, щоб папір повністю сховався. Прикрасьте виріб намистинами, пастками тощо.

Творчі вироби із залишкових матеріалів

Із залишкових матеріалів можна виготовити чимало цікавого: із CD-дисків — ялинкові прикраси, з паперянок — сніговичків, із одноразових тарілок — різдвяні віночки, із обрізаних пластикових пляшок — дзвіночки тощо. Запропонуйте дітям створити підвіску у вигляді ялинки. Для цього візьміть паличку від морозива, зав'язану петелькою стрічку, 5—10 смужок різного розміру, вирізаних з блискучого паперу або фоамірану. Найперше викладіть на столі смужки в порядку від найкоротшої до найдо-

вшої. Потім змастіть паличку від морозива клеєм ПВА. Покладіть її вертикально й зверху приклейте петельку. Після цього перенесіть на паличку підготовлені смужки в тому порядку, в якому раніше виклали, — так, щоб паличка була всією, що проходить посередині кожної смужки.

Елементи декору із синельного дроту

За допомогою синелі можна виготовити площинні або об'ємні вироби — ялинку, зірочку, янголятку, бруньку, кульку, квітку тощо. Додайте намистинки та помпончики з люрексом і вироби набудуть святкового сяйва. Для того щоб створити об'ємну ялинку, знадобиться три шматочки синелі контрастних кольорів, різноколірні намистини. Візьміть один шматочок, складіть його навпіл і скрутіть половинки разом, залишивши угорі петельку. Це буде стовбур ялинки. Два інших шматочки синелі скрутіть між собою, надягнувши в процесі скручування намистини. Після цього із заготовки з намистинами сформуєте крону ялинки у вигляді спіралі. «Надягніть» її на стовбур, закріпивши дріт угорі.

Оздоблення із гофрованого паперу

Підготуйте будь-який виріб, який потрібно прикрасити. Наприклад, пластикову ялинкову кульку. Виріжте із гофрованого паперу багато квадратиків розміром 3 × 3 см. Змастіть поверхню кульки клеєм і починайте прикрашати. Для цього кожному квадратику за допомогою олівця надайте форми «трянди» — поставте олівець в центр і прокрутіть, притримуючи пальцями папір. Кожен готовий елемент одразу приклеюйте до кульки.

